

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Förslag på ämne	Samhällskunskap, Svenska
Årskurs	Åk 8, 9
Omfattning, tidsåtgång	2 lektioner
Namn på uppgiften	Mitt yrke -Arbetslivsorientering
Uppgiften planerad av	Jenny Norberg Randowo

Koppling till Lgr11, (syfte/förmåga, centralt innehåll, kunskapskrav)

Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsroller. Den ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbetsliv

Samhällskunskap

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- Arbetsmarknadens och arbetslivets förändringar och villkor, till exempel arbetsmiljö och arbetsrätt. Utbildningsvägar, yrkesval och entreprenörskap i ett globalt samhälle.
- Några orsaker till individens val av yrke och till löneskillnader.
- Digitaliseringens betydelse för samhällsutveckling inom olika områden, till exempel påverkan på arbetsmarknad

Svenska

Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- söka information från olika källor och värdera dessa
- Språkliga strategier för att minnas och lära genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar.
- Informationssökning och källkritik
- Informationssökning på bibliotek och på Internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer
- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt
- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier.

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- Olika sätt att skapa och bearbeta egna och gemensamma texter till innehåll och form.
- Hur man citerar och gör källhänvisningar, även vid användning av digitala medier.
- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Koppling till Handlingsplan och Behovstrappa för studie- och yrkesvägledning

Självkännedom

Normer

Ämnen=Yrken

Söka information och källkritik

Branscher & Yrken

Arbetsmarknad

Utbildningar

Aktivitet – Hur (beskrivning genomförande inklusive planering)

Eleverna fördjupar sig i ett yrke under veckan och redovisar skriftligt eller muntligt.

Se ”Instruktioner”

Övrig kommentar (t.ex. tips, progression av aktiviteten)

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

INSTRUKTIONER –kryssa av i högerkolumn när det är klart.	Sätt kryss
1. Välj ETT yrke från listan att fördjupa dig i under veckan. Det finns flera yrken att välja mellan i varje bransch.	
2. Hur vill du redovisa yrket? a. Skriftlig presentation i Google docs <i>eller</i> b. Google presentation <i>eller</i> c. Muntlig presentation för din lärare via Google Meet	
3. <u>Meddela din lärare vilket yrke du har valt och redovisningsmetod.</u>	
4. Öppna ett dokument i Google docs Döp med ditt namn, klass, "Mitt Yrke" Dela med din lärare Här samlar du din fakta även om du vill göra en muntlig presentation.	
5. Gå in på www.framtid.se I sökfältet skriver du in det yrke som du har valt, klicka på SÖK Titta på filmen om yrket som finns på sidan	
6. Läs igenom all fakta på sidan.	
7. Dessa rubriker ska du ha med i din presentation ➤ Inledning Vilket yrke har du valt och varför? ➤ Arbetsuppgifter Beskriv övergripande arbetsuppgifter för yrket ➤ Utbildningar Beskriv vilken eller vilka utbildningar man behöver ➤ Framtiden Hur ser framtiden ut, kommer det finnas jobb? ➤ Liknande yrken Ge minst ett exempel ➤ Arbetsmiljö Hur är miljön? Finns det risk för arbetsskador eller belastningsskador? Skriv gärna något om ergonomi. ➤ Arbetstider Hur ser arbetstiderna ut? Arbetar man t.ex. på helger och kvällar? ➤ Jämställdhet Hur tror du att könsfördelningen ser ut? ➤ Kompetenser och egenskaper Vilka kompetenser och förmågor tror du att man behöver för yrket? Vilka egenskaper tror du att man behöver ha för detta yrke (hur ska man vara som person)? ➤ Sammanfattning Vilka fördelar och nackdelar kan du se med yrket? Skulle det passa dig? Vilka skolämnen tror du att man har användning av att kunna inom detta yrke?	

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

<p>8. Försök att utveckla, argumentera och diskutera varje svar. Använd gärna dessa hjälpfrågor -Varför? –Hur menar du? Tänk på att vara tydlig om det är du som tror/antar/tycker eller om det är saklig fakta från en källa. Glöm inte att ange källor i din presentation.</p>	
<p>9. Förslag på hur du kan utveckla ditt arbete Ta kontakt via telefon eller mail med en person som arbetar med yrket som du har valt. Intervjua personen. Arbetsgivare hittar du t.ex. här; https://www.framtid.se/arbetsgivare https://www.eniro.se/</p>	
<p>10. På dessa sidor kan du söka mer information</p> <p>Yrken</p> <ul style="list-style-type: none">• https://arbetsformedlingen.se/for-arbetssokande/yrken-och-studier• https://www.saco.se/studieval/yrken-a-o/• http://www.yrmis.se/kategori/filmer/ <p>Utbildningar</p> <ul style="list-style-type: none">• https://utbildningsguiden.skolverket.se/gymnasieskolan/om-gymnasieskolan/gymnasieskolans-program <p>Statistik</p> <ul style="list-style-type: none">• http://www.jamombud.se/omjamstalldhet/statistik/ https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/sysselsattning-forvarvsarbete-och-arbetstider/yrkesregistret-med-yrkesstatistik/ <p>Arbetsmiljö och ergonomi</p> <ul style="list-style-type: none">• https://www.arbetsmiljoforum.se/arbetsmiljoe/arbetsmiljoe-foer-nyboerjare/• https://www.av.se/halsa-och-sakerhet/arbetsstallning-och-belastning--ergonomi/	

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Administration, Ekonomi & Marknad Speditör Skatterevisor Rekryterare Kundtjänstmedarbetare Ekonom Administratör Bilförsäljare Digital marknadsförare Event koordinatör Fastighetsmäklare Inköpare Visual merchandiser	Bygg & Anläggning Bergsprängare Betongingenjör Borrtekniker Byggnadssnickare Kranbilsförare Målare Takläggare Ställningsbyggare	Data & IT Front end utvecklare GIS-utvecklare IT-arkitekt It-tekniker Webbutvecklare Systemutvecklare	Djur & Natur Djursjukskötare Agronom Djurskötare Djurvårdare Lantmätare Lantbrukare Skogsarbetare Trädgårdsarkitekt
Transport Bilbärgare Fartygsbefäl Flygledare Lokförare Pilot Lastmaskinförare	Hantverk Florist Guldsmed Konsthantverkare Musikinstrumentmakare Skomakare Stenhuggare	Hotell, Restaurang & Turism Bagare Barista Gastronom Guide Kock Konditor Turistinformatör Parkvärd Flygvärdinna	Hälsa, Sjukvård & skönhet Akutsjuksköterska Ambulanssjuksköterska Apotekare Barnmorska Biomedicinsk analytiker Psykiatriker Specialistläkare Tandläkare Spa terapeut Tatuerare Kosmetolog Stylist
Industri & Teknik Styckare Processoperatör Färgtillverkare Grovplåtslagare Arkitekt 3D-tekniker Biotekniker CNC-Svarvare Logistiker VVS-Ingenjör Motoringenjör Innovatör (uppfinnare)	Installation, Drift & Underhåll Automationsmontör Billackerare Drifttekniker Flygmekaniker Elmontör Fordonsmekaniker Industrimontör Lastbilsförare Spårsvetsare VVS-montör VVS-tekniker	Säkerhetsarbete Bombtekniker Kriminaltekniker Badvakt Brandinspektör Hundförare Polis Rökdykare Soldat	Kultur, Media & Design Animatör Fotograf Grafiker Journalist/reporter Kommunikatör Musiker Youtuber
Socialt arbete Behandlingspedagog Tolk	Juridik Advokat Domare Notarie Åklagare	Naturvetenskapligt arbete Analytisk kemist Astronom Biolog Toxikolog Rymdfysiker	Pedagogiskt arbete Doktorand Fritidspedagog Förskollärare Genusvetare Lärare